

Handläggare
Davidsson Per (KLLK)
Thunman Dan (SBF)
Korpi Kardell Anja (UBF)

Datum
2016-12-06

Diarienummer
UBN-2016-4192

Plan- och byggnadsnämnden/
Utbildningsnämnden

Motion av Liv Hahne och Cecilia Forss (båda M) om att säkerställa att Uppsalas äldsta barnstuga bevaras

Förslag till beslut

Nämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Liv Hahne och Cecilia Forss (båda M) föreslår i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 oktober 2015, att bevarandet av Uppsalas äldsta barnstuga, Petterslunds förskola, säkerställs.

Motionen återges som **bilaga 1**.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen, kulturkontoret, utbildningsförvaltningen och kommunledningskontoret. AB Skolfastigheter har medverkat. VD har överlämnat skrivelse i ärendet, **bilaga 2**.

Föredragning

Motionen föreslår att bevarandet av Uppsalas äldsta barnstuga säkerställs. Av motionen framgår att bevarandes syfte ska vara att ge kunskap om hur den tidigaste barnomsorg i offentlig regi ordnades och att ge en bild av hur kvinnors liv förändrades.

Frågan om bevarande kan ses från två utgångspunkter. Dels ett bevarande av fastigheten i sig enligt de möjligheter och plan- och bygglagstiftningen ger. Dels ett bevarande av verksamheten i huset.

Den verksamhet som bedrivs vid Petterslunds förskola omfattar två fastigheter med olika ägare. En del med 36 platser ägs av Rikshem. Kommunen har nyligen fått ett förlängt hyresavtal som gäller till den 30 juni 2019. Den andra delen ägs av Uppsala kommun skolfastigheter AB. Där vistas 36 barn. Som framgår av bolagets yttrande har fastigheten stora renoveringsbehov.

Ett bevarande av fastigheten kan ske genom Q-märkning i samband med en ny detaljplan. Ny detaljpaneläggning är inte aktuell i området. Det behövs inte eftersom kommunens avsikt är att fortsätta använda fastigheten som förskola inom överskådlig tid. När ny planläggning blir aktuell kan frågan prövas och bör då föregå av en kulturhistorisk utredning.

Eftersom det finns ett stort behov av förskoleplatser i området vill utbildningsnämnden fortsätta bedriva förskoleverksamhet på Petterslunds förskola under överskådlig framtid. Som Skolfastigheter AB framhåller finns det stora renoveringsbehov såväl utvändigt som invändigt. Diskussioner om behovet av åtgärder pågår med Skolfastighetsbolaget AB.

Det är inte rimligt att för mycket lång tid låsa planeringen av förskoleverksamhet till ett visst hus eftersom det försvårar effektivast möjliga lokalutnyttjande. Frågan om förskolans framtid på längre sikt är något som måste diskuteras i samband med planen för strategisk försörjning av utbildningslokaler.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Handläggare

Datum
2016-05-27

Diarienummer
SBF

Ert diarienummer
KSN-2015-1914

Yttrande över motion till kommunfullmäktige i Uppsala Kommun, ”Säkerställ att Uppsalas äldsta barnstuga bevaras.”

Uppsala Kommun Skolfastigheter AB (Skolfastigheter) förvärvade Peterslunds förskola, Fålhagen 7:1, av Uppsala kommun, i samband med bolagiseringen av skolfastigheter 2013-01-01.

Fastigheten ligger på Torkelsgatan i Uppsala och är uthyrd för kommunal förskoleverksamhet. I byggnaden vistas 36 förskolebarn med personal.

Skolfastigheter instämmer i vikten av att bevara och skydda kulturhistoriska byggnader och platser och speciellt intressant är att lyfta fram barnomsorgens betydelse för kvinnors möjlighet att komma ut i arbetslivet. Skolfastigheters uppdrag är än idag att skapa trygga och säkra miljöer för barn och unga.

Dessvärre har fastigheten stora renoveringsbehov både utvändigt och invändigt och det behöver göras en teknisk utredning av byggnadens status.

I kvarteret intill förskolan låg mellan åren 1855-1897 ett tegelbruk. Föreorenade fyllnadsmassor från det gamla tegelbruket förekommer på förskolans mark. Detta har konstaterats i en markutredning från hösten 2015. Även luftkvalitén inne i byggnaden har förhöjda halter av luftföroreningar. Det är oklart var föroreningarna kommer ifrån, men klart är att de kommer från grunden eller marken. Föroreningarna i inomhusluften bedöms inte utgöra någon hälsorisk (Arbets och miljömedicin, Akademiska sjukhuset).

Skolfastigheter har låtit undersöka marken på förskolans gård, och resultaten visar på ett antal områden där ytliga halter av föroreningar förekommer och där riktvärden överskridits. Skolfastigheter har i redovisning till Miljöförvaltningen föreslagit en tillfällig åtgärd i avvaktan på att ett beslut fattas om större schaktningsarbeten i djupare föreorenade jordlager.

Skolfastigheter anser inte att mer omfattande åtgärder är nödvändiga, innan förskolans framtid är avgjord.

Miljöförvaltningen utfärdade 2016-03-18 ett föreläggande om försiktighetsåtgärder som innehåller krav på sanering och/eller vidare utredning. De tillfälliga åtgärder som Skolfastigheter har föreslagit har accepterats av Miljöförvaltningen och kan efter begäran förlängas i ett år.

Sammanfattningsvis kan sägas att avgränsade områden på Peterslunds förskola inte uppfyller kraven på god utomhusmiljö. Det behövs en större marksanering på området.

Det finns ett stort behov av förskoleplatser i området, men lämpligheten och möjligheten att bygga om och bygga nytt på fastigheten behöver utredas och kostnaderna kan bli stora.

Trots att det kan finnas ett bevarandevärde i byggnaden som ”Uppsalas äldsta barnstuga” anser Skolfastigheter att resultaten av såväl markutredning som teknisk statusbesiktning bör ligga till grund för ett beslut om bevarande.

Skolfastigheter tar inte ställning till de ekonomiska konsekvenserna för sanering och renovering i detta yttrande, inte heller hur fastigheten kan nyttjas i framtiden.

Annelie Johansson
VD

Motion till kommunfullmäktige i Uppsala kommun

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink	2015-10-08
Diarienum:	KSN-2015-1914
	62 Arkiv 1

Säkerställ att Uppsalas äldsta barnstuga bevaras

Kommunfullmäktige har genom åren fattat flera beslut för bevarande av olika byggnader som är tidstypiska och/eller bidrar till att ge en bild av Uppsalas utveckling. Exempel på sådana beslut är renoveringen av Nannaskolan och flytten av Prinshuset. Alla har ett kulturhistoriskt värde.

Vi föreslår att även Uppsalas första barnstuga, Peterslunds barnstuga, ritad av Gunnar Leche, skall utgöra en sådan byggnad. Utöver kunskap om hur den tidigaste barnomsorgen i offentlig regi ordnades ger den en bild av hur kvinnors liv förändrades. Barnomsorg har inte alltid varit någon självklar kommunal verksamhet.

Uppsalas första barnstuga, Peterslunds barnstuga på Torkelsgatan, togs i bruk 1940 efter beslut i stadsfullmäktige året före. Inklusiva inventarier kostade barnstugan 100 000 kronor. Styrelsen för barnavårdande institutioner hade ansvaret för verksamheten.

Peterslunds barnstuga kunde ta emot drygt 70 barn som fördelades på en spädbarnsavdelning, en avdelning för barn 3-6 år och en lekskoleavdelning. Barnstugan hade ungefär samma öppethållandetider som idag plus öppethållande på lördagar fram till kl 14. Barnen fick tre måltider om dagen. Personalen bestod av sex personer inklusive kokerska och hembiträde. Föreståndaren hade ett omfattande ansvar för verksamheten.

Dagens Peterslund förskola drivs i kommunal regi och kan ta emot 75 barn.

Kvinnornas ställning förändrades mycket under 1900-talet, särskilt under och efter andra världskriget. Den tidigaste kommunala barnomsorgen tillkom på grund av denna förändring och är av både kvinnohistoriskt och kulturhistoriskt intresse.

Därför yrkar vi

att bevarandet Uppsalas äldsta barnstuga, Peterslunds förskola, säkerställs.

Uppsala den 30 september 2015

Liv Hahne (M)

Cecilia Forss (M)